

VASÁRNAK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—35—62.
Postafutarkárképzési csekk száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Előfőtétél díjak a m. kir. földművelésügyi minis-
ter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági elő-
adások” című füzetekkel együtt: egész évre 4,
félre 2, negyedévre 1 P.

Külföldre: egész évre 8, félre 4, negyedévre 2 P.

PIROS PÜNKÖSD

Van a magyar nyelvnek egy találó s más népszerűbben alig utánozható jelzője a pünkösdre Piros pünkösdek nevezi. Pirosnak és nem vörösnek, ami most különösen időszéri és megszívlelendő. Rózsapiros a szép leány ajka s a hajnal hasadása. Piros a cseresznye s az illatos eper is. S egyik sem vörös, még elvezetve sem. A vörös színt a ravasz rókiára alkalmazzuk s a kutýára, amelyik nem jó. De megszemélyesítettük vele az Istent és a hazát tagadó bolsevistát is. Sőt a magyar nyelvérzék szerint ma már ezek a „vörösök” elsősorban,

A kommunisták, akik ellen most a fiaink harcba indulnak, hogy a magyar nemzet boldokulását biztosítsák, hazáját megvédjék és hitét megerősítsék minden aljas eszméiről és legzsiná törökös szándék ellen.

A magyar piros pünkösdek most fokozottan óriási a jelentősége. A megerősítő Szentlélek eljövételének jelképe a tettek óráiban és cselekvések elkövetkezésében valóságga fokozódik a szívök érzésén és a lelkek akaratán át.

A piros-fehér-zöld lobogó indul el a kelet vörös rongya ellen, s a hősök piros vére öntözi az ősi magyar hadak útját, hogy az ezeréves magyar hazra fennmaradjon.

Megértjük-e, vajjon, ennek a ténynek jelentőségét a maga egészében? S ha igen, alkalmazkodunk-e hozzá abban a mértékben, amely minden erőfeszítésünket jelenti? Mert nem elég, hogy *hósi fiaink elmentek, s mi, az erőtudó Szentlélek kegyelmét kérjük szónoklra, magunk azonban sem életünkünk kényelmében, sem munkánk megbízható ságában és ütemében, sem odaadásunk szilárdulásában változni és fejlődni nem óhajtottunk.*

Az ezévi piros pünkös sokat jelent. Nemesak küzdő fiainknak, hanem az itthonvalóknak is. Sőt különösen azoknak, Mert

Itthon is meg kell hoznunk minden áldozatot, amely méltóvá tesz bennünket a válságos és sorsdöntő idők kívánalmához.

A megerősítő Szentlélek kegyelmét keresztény magyarokhoz illően, odaadással és feltöltéssel kellő készséggel kell magunkban olyan fokra fejlesztenünk, hogy minden tekintetben méltó vérvé bizonyuljunk harcos fiainknak. *A hitünk erősödjön, a munkánk fokozódjék, a lemondani tudásunk szilárduljon, s akaratunk egy célra összpontosuljon: a győzelem elérésének töretlen vágyába.*

A piros vért, amely értünk hullik a csatamezőkön, testünk és lelkünk teljes odaadásával avassuk a nemzet és a hazra legdrágább áldozatává. Egyek legyünk drága harcossaink küzdelmével az ima minden fohászában, a munka minden szakaszában s a megpróbáltatás minden keserűségében. De ne csak velük legyünk egyek, itthon egymással is. *Fűzőn össze bennünket a megerősítő Szentlélek az ősi magyar*

erényekben, a küzdeni és helytállni tudásban, az erők meggyesítésében s a gyengeségeink és önzésünk leggyözeében. A Szentlélek tüzes nyelve vezérelje akaratunkat és irányítsa cselekvésünket.

Akkor ez a pünkösd valóban az lesz, amit óségi hagyományja jelképez: hívó szívünk felmelegítő, öntudatos lelkünk megerősödését, akaratunk megalódását, győzelemünk elkövetke-

sét jelenti.

Higgyünk benne, hogy így lesz. Higgyünk az apostolok hitével és elszántságával. S a Szentlélek ereje megszál bennünket, s nem lehet küzdelem, amelyben alud maradjunk. A magyar vitézség, a magyar hit és a magyar munka győzelmet hoz az erőtudó Szentlélek segítségével.

*A magyar pünkösd piros ma-
rad és sohasem lesz — vörös...*
MÉZES JÁNOS

A Főméltóság Úr jelenlétében ünnepelték meg az otrantói csata negyedszázados évfordulóját

Május 15-én, pénteken volt az antant blokk otrantói diadalmas áttörésének az úgynevezett otrantói csatának negyedszázados évfordulója. A sors különös játké, hogy az évforduló esztendőjében ismét fegyverben áll az ország, amely átvészelt egy ször-

*nyű megcsontoltottságot, lerátó-
magától Trianon békiyült. És
háta a Gondviselésnek, az el-
múlt évtizedek alatt az ország
Trianonban megélték hajó-
jának parancsnoki háján ugyan-
az a férfú állt és ma is az
ország, amely átvészelt egy ször-*

*előtt, hatalmas ellenséges tá-
erével szemben diadalra vitte a
Norvált és áttörte az ellenség
szorított blokkját...*

Az évforduló napján Budapesten, a Horthy Miklós-híd Budapest fejeinél létesített Haditengerészi Emlékemlékénél gyönyörű ünnepség folyt le, amelyen Főméltóság Urunkkal az élen részt vett a magyar közelet minden tényszerű, képviseltettek magukat a baráti hatalmak haditengerészei, jelen voltak a *Norva* és a másik két hadihajó, a *Helgoland* és a *Saida* volt tengerészei, de lélelben ott volt minden magyar ember, aki ugyanolyan lelkesedéssel, hittel és győzelembe vetett bizalommal állt most a magyar él fejedelmén, évrva a parancsnok, vitéz nagybányi Horthy Miklós vezényszárát, mint negyedszázaddal ezelőtt a legendás *Norva* és kísérőhajóinak legénységé.

Az ünnepséget a folyami erők díszszemléje nyitotta meg, majd a Főméltóság Úr megkoszorozta az Emlékemléket. Ezután végezték az egész országban honvédségi ünnepségek voltak.

A Kormány az Ur legfőbb működése alatt álló *Magyar Haditengerészei Egyesület* díszközgyűlésén, illetve az azt követő bajtársi díszvacsorán *Kunc* Emil ny. altengernagy mondott ünnepi beszédet, melintva az otrantói csata jelentőségét és Horthy Miklós haditengerészt.

A felköszöntő beszéde a Főméltóság Úr válszolt, beszédében többi között a következőket mondotta:

— Azt, hogy ma viszontláthatok oly sok régi bajtársat, Raeder főtenagyúr az önmegméltóságának köszönhetem, aki oly szíves és figyelmes volt, hogy a 25 év előtt vívott ütközletünkre való megemlékezésre küldöttéssel küldött. Természetesen semmi sem áll távolabb tőnk, mint az, hogy győzelmi ünnepre gondoljunk. Különösen kerestük egymást az ellenséggel, rálatálunk egymásra és mind ezen, mind a távolabb tőnk, mint az, hogy győzelmi ünnepre gondoljunk. Felhasználtuk ezt a napot, hogy megemlékezzünk vitéz baj-

Őrt álló nemzet vagyunk Európa keletén...

Kállay Miklós miniszterelnök válasza egy kárpáti őrezred legénységének levelére

Kedves honvédbajtársak!

Szép katonalevelet írtatok nékem, fogadjátok érte köszönetemet. Mindjárt meg kell mondanom, büszkém volt ezt és a levél, mert olyan tisztán esendül ki belőle a magyar katona kötelességadata.

Őrt álló nemzet vagyunk Európa keletén: a Kárpátokon. Jól mondjátok a levélben: őregapáink azért ültették és mi azért őriztük az ősi diófát, hogy ugyanakkor megteremhesse gyümölcsét. Most is az ősi diófát, hazánkat, békés családi otthonukat őriztük. Ti a hernádihanyi alagútnál és mi, többiek is, a magunk helyén. És közben valamennyien tudjuk, addig vagyunk erőben és biztonságban, amíg minden magyar őrt áll és teljesíti kötelességét.

Mégegyszer nem engedjük, hogy az ősi diófa gyökereit átráglják a csendes, boldog, igaz magyar tüzhelyet feldúlják.

Es mert Ti így érezték a messzi őrhelyeken, ezért tölt el büszkeséggel és a kedves katonalevél. Ebben az országban kiesinynek és nagygnak egyformán nyugodt álmot és boldog ébredést ad az, hogy kipróbált honvédek vigyáznak minden őrhelyen. Megszüntetjük és biztonságot jelentő érzés nemesek a mi országunkban, hanem ezen az országon kívül a megújuló Európában is, hogy a magyarság katonai erényeiben romlatlanul áll őrhelyén.

Mi őrtállók teljesítjük kötelességünket! És az ősi diófa meg fogja hozni gyümölcsét.

KALLAY

társunkról, akik ebben az itközben kötelességük hírséges teljesítése közben életüket vesztették. Az ösdiók óta örökke változó politikai alakulás hozta magával, hogy mi akkor olasz, francia és angol egyrészekkel állunk szemben. Nem akarom azt a kifejezést használni, hogy „elleneségek”, mert a tengeren rendezsértim ellenfeleis a nem elleneségek ellen és mindig továbbra szöktünk harcolni. Mi

nem ismertük a hare esóf kínvesselt. Olaszország, amely akkor szembenállunk, ma legjobb barátunk, az az ország, amely az összejómás után elsőnek tanusított rokonszenvet irántunk és amelynek mi azóta sokat köszönhetünk.

A Földméliságu Ur szavait a vasosora résztvevői igen nagy létszással fogadták és beszédekéi elhangzása után abból szármá nem akáro lelkes ünneplésben részesítettek.

Néhány héten belül letárgyalják a zsidók birtokainak kisajátításáról szóló törvényjavaslatot

A Magyar Élet Pártja törvényhozó tagjait május 21-én este fél 7 órára értekezletre hívták össze, amelyen Kállay Miklós miniszterelhök vezetése mellett megjelentek a kormány tagjai.

Az értekezleten velt Lohász Béla miniszter, a MEP országos elnöke előlköt.

Bánffy Daniel báró földmívelésügyi miniszter ismerteti fogja a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanainak kisajátításáról szóló törvényjavaslat végleges szövegét.

A földmívelésügyi és a földi illetékes szakminisztériumokban teljes részletességgel kidolgozták a törvényjavaslatot, amely a pünkösdi ünnepek után mar a

képviselőház elé kerül. Politikai körökben biztosra vesztik, hogy

a javaslatot mind a két ház gyors ütemben tárgyalja és ez még a törvényhozás nyári szünetének megkezdése előtt törvényerőre emelkedik.

Egyébként május 22-én déli 12 órára összehívják a képviselőház plenáriumát, amely határoz a további intézkedésekről.

Minden valószínűség szerint Bánffy földmívelésügyi miniszter már ezen az ülésen beterjeszti a zsidó mező- és erdőgazdasági ingatlanokról szóló törvényjavaslatot. A Haz első érdemesleges ülését előreláthatólag május 27-re hívják össze.

a trianoni szellem végleges likvidálásáért szállunk sikra.

Beszéde további során, a jelenlévők lelkes helyeslése közben hangsúlyozta, hogy ma nem lehet a háború kérdéseben álet zártai a nemzet esztája és a nép hársé.

A győzelmes háború és egy új, igazságos állapotok nyugvó Európa céljában és akaráshában egyesítés a nemzet és a kormány; ebben a kérdésben minden külsőleg magyar és magyar között.

Ha más kérdésekben lehetnek és vannak is ellentétek, de abban, hogy német és olasz szövetségesek oldalán becsülettel helyt kell állnunk, egy laborban van az egész német.

A miniszter ezután részletesen kifejtette, hogy az 1918-ban bevált antant frázisok a népek szabad önrendelkezését járólók, melyből pontozás, ma már eszemélen látsással seukire ebben az országban, mert emléksünk re, hogy a győ-

szárván hogyan festenek ezek a frázisok.

— Az 1918-as világeselés nem fog megismétlődni 1942-ben.

— jelentése ki a hallgatóság lelkes helyeslése közben Antal István dr. — sem hírsé ízelekkel, sem hangzatos frázisokkal, sem könyvszavag elméletekkel, sem világmérvő pontokkal, sem kegyes szemforgatással, sem pedis dühös fényregezésével nem lehet kitüni a fegyvert a magyar korona kezéből és nem lehet elzárni a helytállás és a kitartás szellemét a magyar nép szívétől. Ma minden magyar ember tisztában van azzal, hogy sorsunk, jövőnk, szabadságunk tekintetében csak addig lehetünk biztosak, amig kemény marokkai szorítunk azt a fegyvert, amellyel nagy szövetségesünkkel együtt él az új Európáért és a mi régi hazánkért harcolunk.

Az értekezlet taviratilag üdvözölte Kállay Miklós miniszterelnököt és Lukács Béla miniszter.

Kiskunfélegyházi napok

Magyar János nr. földművi miniszter, Szövetségünk elnökeinek fővédnöksége alatt május 14 és 15-én országos jellegű ünnepek voltak Kiskunfélegyházán. Az ünnepekben megjelent vitéz Endre László Pest vm. alispánja, Kiskunfélegyháza szülötte is, aki mély megilletődéssel emlékezett meg az ősi magyar földről és annak népeiről. Az ő támogatásával az ősi szolgabírórság és igazság-szolgáltatás házáit a régi forma-

jába visszaállították ahol egymintha a hatalmas kiskun kapitányok uralkodtak és a régi táblabírák ültek. Itt kapott helyt a kiskun-múzeum, ahová a város 200 éves múltjának emlékeit és a kiskun nép büszkeségét gyűjtötték egybe. A múzeum megnyitása után fél 12-kor a tenyészállatok felvezetése, díjlovaglások, majd 7 órakor magyar rubaviselet bemutatott. (K. J.)

A VILÁGHÁBORÚ ESEMÉNYEI

Az elmúlt hét háborus eseményeit nagy német győzelmekkel hozták. A heti beszámoló természetesen nem teljesíthető ki valamennyi apróval minden eseményre, esemény összefoglalóan ismertetjük a legfontosabb eredményeket.

A keleti fronton május 8-án a keresi felszólalott megindult a német támadás. 14-én megsért a dől a hatalmas aranyv esata: 1900 fegyver és rengeteg hadiszükséganyag jutott a németek kezére. Két nappal később mar

télelmeseen közelbelek Ausztráliához: a burmai esztát az angolok elvesztették és a japánok India Kámbudán állnak, miután melekkel elé a karv szánóba a britekkel.

Nem esdőlható, hogy a kétségbeesés szellem által angol-amerikai szövület hadvezetőség, látván, hogy egyrészt súlyosabb helyzetbe kerültek, másrészt az új hadi események felteperették a hirt: Németország valószínűleg nést használt. Német részről erőteljes kijelentétek, hogy

Keres városa is német kezén volt.

A bolsevisták megkísérelték ugyan, hogy egy Charkov körüli elrettámadással elvonják a német erők egy részét, a támadás azonban megtört a német seregek ellenállása.

Az orosz veszteségek egyrészt is borzalmasak, meg Máltán, a hatatlannak mondott orosz tömeghez viszonyítottan is, hiszen a hitelen német kimutatások szerint a háború kezdetétől ez év márciusának végéig négy millió orosz foglyot ejtettek a németek.

A keleti fronton megkezdett támadó hadműveletek azonban a legkevésbé sem esútkentették a németek harci lendületét a többi arvonalon.

A német és olasz légitörök általános bombázásai meg Máltán és élénk tevékenység feltettek ki az afrikai harcokban is: folyának a megtörő heronpületek Nyághatánna fölött, melmes eredményekkel a repülők a tengeralfutárók egyrésza okozták a súlyosaból súlyosabb veszteségeket az angolsszázaknak és a Földön, az az Atlanti óceánon, ahol a La Manche-estromatól egészen az ószakamerikai partokig, sőt azokon is is, Kanadai, az óceánba torkoló folyókban is süllyeszték el a szállítóhajókat, hadihajókat.

A tavolkeleti fronton a japánok a helyzet urai. Az angol-amerikai haditengerészeti veszteségek korlátlanul esata után a japánok

Németország nem is gondol a gazdálkodás embeletlen eszközök bevezetésére, ha azonban Anglia mégis rászánja magát erre az embeletlen harcmodorra, magára vessen, ha saját börtönökkel, börtönökkel, börtönökkel a német egyrészt hadilair feltébb volt.

Az erővel végül nyomán takarodott fűt az angol gaz-pronaganda. Itt említjük meg, hogy a németek most ismertetették a keleti hadjárásban alkalmasok a német erők. Ezen a soron a magyar ügyvédéket használnak, amely felbábolásuk kor hómive mértes nagassága és kiváltsága, nést az embelet esztébe, a honi németek, a magyar erők 3000 fohos hát felteszték: — nem esoda, ha az új fegyvereknek nem tud ellentánni az ellenséges hadsereg.

A magyar honvédség teljesítményéről egyébként a legmelegbő elismerés hangján beszélnek meg a német jelentése: a magyar honvédségek által kitüntetett teljesítményeségek, hogy honvédek különösen az orvlészeket kifüstölésében szerettek habarok, a harcok közben csak esély veszteségeket szenvedve el.

Leleplezték a hősi halalt halt orvosi emlékművet. Május 17-én leplezték le a kormányzó képviselőjének, Bartha Károly honvédelmi miniszternek jelenlétében az első világháborúban hősi halalt halt orvosi emlékművet.

zednek éppen úgy vállalnia kell, mint vállalta Széchenyi és az ő korabeli Magyarország. Ma sem indulhatunk el más irányokban e kérdések megoldása felé, mint amelyekre Széchenyi mutatott rá.

Vállalnunk kell az európai sorsot

s ezt a missziót teljesítenünk is kell.

Közép-Európában a rend, nyugalom, a munka, a béke csak úgy képzeltető el, ha az ország, felálló, kiegyensúlyozott és megelégedett Magyarország áll ört

s ha ez a Magyarország az államalkotó magyar nép egészséges és belső faji erőinek lehető legintenzívebb kifejlesztésében és megőrzésében látja minden külső és belső politikai törekvés megvalósításának alapfeltételeit.

A miniszter nagyhatású beszéde után az előkelőségek Albrecht főhercegnek tették látogatást, majd a delután folyamán a Magyar Élet Pártjának választmányi értekezletén velt részt Antal István dr. miniszter.

Az ülés során a miniszter hangsúlyozta, hogy

Magyarország csak a tengri-hatalmak nagy győzelmétől várhatja nemzeti egyenjölnek teljesülését. Az oroszoktól csak megsemmisítésre számíthatunk, az angolszázok győzelmétől pedig csak új, s talán még keservesebb Trianont várhatunk.

Amikor tehát a keleti fronton helytünk az a kötelességünk, amelyet ösünk egy evezreden át mindig hírséggel teljesítettek; valójában saját létezésünkért, nemcsak fűgletességünkért, szabad jóváértünk barcoltuk és

Középeurópa rendjének, nyugalmanak, békéjének előfeltétele az erős fejlődő, megalégedett Magyarország

Antal István nemzetvédelmi miniszter beszéde a magyarvéri Széchenyi-ünnepeken

Mosonmagyaróváron vasárnap, május 17-én Széchenyi-émlék-ünnepe volt, amelynek keretében leplezték le az emléktáblát, amely a régi városához falán hirdeti a kegyelotes utókorak, hogy azon a helyen vette át a legnagyobb magyar az első táblához kapott követi megbízólevelet.

Az ünnepegen, amelyen a magyar közélet számos előkelősége velt részt, felszólalt Antal István dr. nemzetvédelmi propagandaminiszter is, aki Széchenyiről az államférfiről és nemzetvédelmi emlékeztető meg. Beszédében többek között a következőket állapította meg:

Azok a nagy magyar problémák — mondotta a miniszter — amelyekkel Széchenyi feltezt, legnagyobb ezölt vívadott, lenyegében ma is itt állnak előtünk és a mostani nemzedéknek nagy nagy válságot és megoldást követelnek, mint Széchenyi korától. A magyarság európai küldetésének, európai sorsváltásának és nemzetközli, hódolási erkölcsi és hatalmi erőállományának nagy kérdései ezek, amelyek kimunkálását és megoldását a mai kor nemzetvezetőinek és egész mai nem-

Nem gazdaságos a sertés- és baromfi-tenyésztés
a törvényes védelmi

Rákcsigegy bakteriműlő

széki, Kárható és megvédőként van

AULITZKY OTTÓ
Budaörs, VII., Deákuyvárs 24. Hsz. 2/a
Árka: Decimálisan az Budapest
A. E. 8. 10. 12. 15.
5.10. 7.50. 9.60. 11.40. 13.80. 16.80

Teljesítés: projektus
a lap olvasóinak ingyen!

XII. Pius pápa rádiószózata

a becsületes, igazságos és mértékletes békeról

Roma népe és az egész világ katolikus farsadalmi lelkesedéssel és hódolattal figyelték meg XII. Pius pápa piszeit a szentelésnek 25. évfordulóján.

XII. Pius pápa az évforduló előestéjén, május 13-án rádiószózatot intézett a világhoz és ebben többek között a következőket mondotta:

— Mi — mondotta a pápa — a mostani háború kitörése előtt és alatt is minden érónk a békeért dolgoztunk. A küszöbön álló új hadműveletek előtt megragadjuk az alkalmat, hogy ismét a béke szavát hallassuk. Nagyon is jól tudjuk, hogy a dolgot mai állás mellett aligha tehetünk a siker reményével konkrét javaslatokat az igazságos és méltányos béke helyreállítására. Mindamellett azonban a háború olyan anyagi és szellemi pusztulást okozott, hogy a háborút gyors befejezéshez kell hivatnunk. Most is, mint már annyiszor felemeljük a kezünket szavunkat az önkényes kegyetlenség és erőszakosságok ellen, annál is inkább, mert az a vesztés fejezték, hogy még gyilkosabb háborús eszközök al-

kalmazására kerül sor.
Gondoljunk a vétek katonai valamint a hadműveleti és morális területek előtakoság felé száll. Lehetetlen nem gondolnunk azokra, akik elesők, vagy foglyagba kerültek, az anyagi, a feleslegre és a gyerekekre, akik halálos agrodalom óráit élik.

— E család szent intézmény — folytatta a pápa. — Nem szabad megfosztani a családot attól a nemes hivatástól, amelyet Isten adott neki, hanem vissza kell adni azt a békes hivatásának. Porró és atyai felhívást intézünk minden államfőfelé, hogy ne mulassanak el szerelmeiket sem, melyek utat nyitnak a becsületes, igazságos és mértékletes béke felé. És most befejeztem az ígálatom és bílmesség atyjához. Fohászkodunk, hogy szívesse a mindenki által előhívott nap hajnalhadásán.

Másnap, Áldozásünnepén XII. Pius pápa a Szent Péter-bazilikában mise közben szentbeszédet mondott, majd az egyházat hatalmas fömeget megajdotta.

megalakult a munkás békaköznapok hosszú sorának kell követnie: a megalkotó gazdakör ne legyen csak papírszervezet, hanem működő intézmény legyen a község gazdátársadalmának.

A tisztulási során a gazdakör díszelőttel résztvett. *Zachara Gyula* előtanok, *Rákokai Lajos* főjegyző, *Porisik Péter* bíró, *Id. Pluhár Simon*, *Id. Kráncsik Miklós*, *Fehér Lajos* Lakosok gazdakör elnöke; *Jenei Béla*, alelnök; *Gombás Ferenc* és *Kutenics Vince*; jegyző: *Kocsis Ernő* igazgató-tanító; pénztáros: *Szomay Gyula*; számvizsgáló bizottsági tag: *Márga Mihály*, *Kráncsik Imre* és *K. Kutenics Lajos*; ellenőr: *Id. Mok József*; könyvtáros: *Jenei Mátyas*; háznagy: *(kis) Gombás Ferenc*; választmányi tag: *Krupánszky Kálmán*, *Jeni István*, *Lohrer György*, *Kráncsik Vilmos*, *Gombás Mátyas*, *Kráncsik Lajos*, *Z. Elek*, *Id. Elek József*, *K. Kutenics Lajos*, *Pluhár József*, *Jenei Rudolf II.* és *Sádeczky István* lett.

A tisztulási után *Rákokai Lajos* főjegyző intézett tagjelölési szavazati gazdakör tagjelölési hangversenyt, hogy a község vezetői és értelmiségi foglalkozást lákói mindenkor a legmagasabb szeretettel és készséggel foglalkozzanak a gazdakör munkájára.

Mire? Ára kicsi, sokat ér, minden zsebbe belefér.

ZENÉLŐ KÖZPONT VILK KER. JÓZSEF-KÖRÜLT 37. szám. Pókai SZÓLÓK. Kosztolányi I. szám.

LYNGYÁR S. Kossuth-utca 2. MOHÁCS. Szent István-utca 49. ISKOLA ÉS KÉPES ÁBRÉZGÉK INGENYER.

sorozatban, majd a Központ és vezetőség közönlését *Bartoss Károly* szerkesztő tolmácsolta.

Az itthonmaradtak kötelelességeiről beszélt a miniszterelnök a harctérre induló honvédek búcsúztatásakor

Május 13-án, szomban főnyelkatonai ünnepség keretében búcsúztatták Budapestén egy újabb, a frontra induló csapatrészt, amelyhez a megjelent előkléségek élén *Kallay Miklós* miniszterelnök a következő búcsúbeszédet intézte:

Magyar katonák! kezdte beszédét a miniszterelnök — A magyar Híszkegy hangjai után most elindultok egy új nagy magyar út, egy új nagy magyar feladat előtt. A feladat előtt álltok, amilyen a magyar történelemben még alig volt vagy egyáltalán elő nem fordult. Ezer éven át sok évszázadon keresztül a magyar nép a küszöbökön kopogtatott és az otthonunkat fenyegette.

— Ma talán először fordul elő történelmünkben, hogy élébe megérint az ellenségnek. Nem otthoni háttérünkben, nem az itthoni keservek előidezésének lehetősége megadva, hanem saját hazájában akarjuk a magyarok ellenségnek szembeállítani, legyőzni. Ez a nagy, újszerű magyar vállalkozás, amire indultok, az új időknek, az új magyar szellemnek, új hitnek a megnyilatkozása, annak a ma-

gyar érónk új felragyogása, amely alkalmassá akarja magát, hogy messze előre menjen az ellenségnek s otthonainkat messze idegenben védje meg.

Köszönjétek a benneketek minden szeretetével, minden megbecsülésével és minden fizetéssel. Ezt a szeretetet, megbecsülést és fizetést kötelelességem leszem minden itthonmaradtaknak, amilyenek szerelmeiket, amelyeket irántukok érünk, akik a kötelelességteljesítésnek a példaképei lesztek, az itthonmaradtaktól való gondoskodásban és abban kell megnyilvánulnia, hogy

itthon úgy dolgozzunk, hogy ha ti visszatértek, boldogabb, jobb életet élj hazába térbeszettek háza.

Arra kérlek benneketek — bár nem is kell kérnem, mert tudom, hogy úgyis úgy lesz — a régi katonavérstokot a új fennel őrveze mutassátok meg az egész világnak. Legyetek olyan magyar katonák, amilyenek lehetétek azzal a felszereléssel, azzal a felszereléssel és azzal a katonai vezetéssel, amellyel a harctérre indultok.

Segítsen benneketek az Ur-isten, Tárkárunk, szeretetteljes viszonlatás vágyában és reményében büszsözom föltek. Az Isten áldjon meg benneketek.

Vetőmagokció a vízkárok enyhítésére

Kallay Miklós miniszterelnök május 19-én délelőt megbeszélést tartott, amelyen *Bárcay János* földmívelésügyi államtitkár, országos árvízvédelmi kormánybiztos tett jelentést az idei árvízi és belvízvédelmi munkákról.

Bárcay államtitkár az ország egyes vidékein előálló helyzet részletes ismertetése után bejelentette, hogy

az ország területét a hó elolvadása után 1.500.000 hold szárazföld, azaz a kisebb-nagyobb ingadozások után 716.000 holdat még mindig víz borít és pedig 310.000 hold szántót és 106.000 hold legelőt és rétet.

A rendkívül kedvezőtlen időjárás kell legyen, hogy több mint a felét a víztől megmenteni. A megrett nagy erőfeszítéseket is sem jellemző jobban, mint az, hogy ebben az évben a vízi veszteség a régi időkéhoz hasonló mértékű 529.000 munkanapszám mellett 1.546.866 köbméter földet mozgósítottak, 367 viznyit 11346 millió köbméter vizet emelt.

Az államtitkár a rendelkezésre bocsátott hiteltől eddig 1.902.000 pengő állományát utóli kiadásra fordította és farsadatoknál eddig elköltötték az ország összes állami pénztárájának és a további 952.000 pengő állományát helyezett kárába a társadalmi körök arca az osztó, ha a társadalmi közeledése a költségen folytatott ellátásra. A költségek megokolt esetben előleget folyósítanak.

Bárcay János beszámolója végén hangsúlyozta, hogy

a vetőmagotlásra a legnagyobb mértékben belvízárk szenvedett megvényben a folyó ey tavaszon lebonyolított árpa, zab- és kukoricavetőmagok körében kiosztott vetőmag mennyiségben felül 8200 mázsa köles, 509 mázsa muhar, 509 mázsa korai cseri kukorica- és 1400 mázsa póhánkavetőmag áll rendelkezésre.

A zölkár körülett nekiki leveztetésre minden előklésüket megrett.

FALU-GAZDASZÖVETSÉG

Vértesszőllősen is megalakult a gazdakör

Vértesszőllős gazdátársadalmának élénk érdeklődése és nagy lelkesedése közben alakult meg a *Vértesszőllős Gazdakör*, amely természetesen kapcsolódik helyi alba- a gazdaköri határozathoz, amely a tatarai és gesztási írást szövetkezeti és gazdaköri intézményei révén szövetkezi és szövetkezi mintajárása utalja.

A vértesszőllős gazdakör alakuló közgyűlésén résztvett a nagyszámú gazdán kívül *Zachara Gyula* előtanok, *Rákokai Lajos* főjegyző és a szervező munkáját irányzó búcsúzóval veg-

ző *Kocsis Ernő* igazgató-tanító is. Az alakuló közgyűlést *Kocsis Ernő* igazgató-tanító nyitotta fel, majd a Központ képviselője jelen megjelent *Bartoss Károly* szerkesztő vizsgálta a *Falu-Gazda Szövetség* előklészeit és munka programját, amely

a gazdátársadalom egységes megszervezésére irányul a föld népeknek gazdasági, kulturális és szociális felemelkedése érdekében. Hangsúlyozta, hogy az ünnepes

Havonként és fejenként 10 deku mosószappant lehet vásárolni

A mosószappan és borotvaszappan a pipere és borotvaszappan forgalmának szabályozásáról május 17-én a közgyűlés úgy döntött, hogy az adott ki-

A rendelet kimondja, hogy mind-azok, akik a mosószappan, mosószert, pipere és borotvaszappan előállításával iparszerűen foglalkoznak, továbbá nyereségkereskedők adóterhek a május 17-én hatályba lépő törvény előklészeit bejelenteni. Be kell jelenteni a kiskereskedőknek, a gyógyszertáraknak is a forgalmukban lévő pipere és borotvaszappan mennyiségét. A bejelentett készleteket zár alá helyeztéknek kell tekinteni és azokat forgalomba hozni, felhasználni csak az adott rendelkezés szerint szabad. A bejelentéseket megfelelő nyomatványokhoz a mosószappan-nyilatványtörvényről iródhoz kell meg-

A rendelet értelmében kiskereskedők forgalmazók részére az említett számmalékokat és mosószert, a gyógyszertárak pedig a piperezappant csak a fogyasztó vásárlási könyvébe történő bejegyzés mellett szolgáltathatnak ki. Gyógyszertár részére az ország egész területén havonként és személyenként legfeljebb 10 deku mosószappant vagy 25 deku mosószert szabad kiszolgáltatni, Gyermek, orvosok és betegek részére a rendelet a fentiekből eltérő mennyiségű szappant, illetve mosószert kiszolgáltatást engedélyez.

Piperezappantól kethavonként és személyenként legfeljebb egy darabot szabad kiszolgáltatni. A gyermekek kétéves korukig havonként két darab szappant kethavonként.

Borotvaszappan csak a vásárlási könyvbe bejegyzett 10 évesnél idősebb férfelymények részére személyenként és havonként legfeljebb egy darabot szabad mennyiségben szolgáltatni ki.

A mezőgazdasági kamarai illetékkulcs

A mezőgazdasági kamarák az 1942. évre szóló mezőgazdasági kamarai illeték kivétési kulcsát a földművelésügyi miniszter jóváhagyására mellett megállapították.

Az 1942. évi mezőgazdasági kamarai illeték kivétési kulcsa az összes mezőgazdasági kamarák területén a földbirtokosoknál és haszonbirtokoknál egységesen az állami földadó 4 százaléka. A haszonbirtoknál, mezőgazdasági mellékpari üzemeknél, mesterséges halastavaknál, valamint a mezőgazdasági termelési, értékesítési és fogyasztási szövetkezeteknél az általános kereseti adó, illetőleg a túrsulati adó 4 százaléka.

A mezőgazdasági kamarai ille-

**„SZÉNKÉNÉG”-gel
Filozeragyérítés!
Talaijfortőtlenítés!**

**NITROGÉN-ellátás
P É T I S Ó-val 17% N**

Péti mézsalátrómmal 15.5% N

biztosítja a jövedelmező szőlő- és gyümölcsstermetést.
Felvilágosítással szedeli: PÉTI NITROGÉN MŰVEK RT., Budapesti, V., Wádor-u. 21

tékbevetésnek 91 százalékka a kerületi mezőgazdasági kamarák, 9 százalékka pedig az Országos Mezőgazdasági Kamarák Ilteti meg. A Kárpátaljai Mezőgazdasági Kamara területén befolyó illetéket teljes összegben ez a kerületi kamara kapja, abból az országos kamara nem részesedik.

A visszaszántott keleti és erdélyi országrészek területén a mezőgazdasági kamarai illeték helyett a folyó évben is mezőgazdasági érdekeltségű illetéket kell kivetni, ami ugyancsak 4 százalékos megterhelést jelent.

magába. A gyakorlatban eddig legjobban a szüvegrel való tarlósítás vált be. Ebből a célból a tojásokon először forrást és leütőt vízzel lemosott, utána pedig tojásfogóval 5 másodpercig forró vízbe mártjuk, mialtal a tojáshej esztramentése válik, a hej alatti fehérje vékony rétegben meg-

alvad és a tojás tartalmát a levegőből elzárja. A tojásokat ezután a tojásfogó segítségével 1 rész jó vízszelből és 8-9 rész forrást és leütőt vízből készített oldatba tesszük. Az ivetget legmentesebb a kelet száraz, kemény vízszelg kocsányosan besűrűsödik.

A szüvegben tartott tojások tisztább ízűek, mint a megszívben elrakottak; az utóbbiak tudniillik hosszabb idő múlva kellemetlen, meszes ízűeké válnak.

A vízszüvegben ellett tojás főzésekör könnyen megpred; ez megakadályozhatjuk azáltal, ha a hejät tüvel megszurjuk, hogy az így keletkezett nyílason a főzés közben benne megkegdedett és így kiterjedt levegő kilépessen a tojásból.

Kánya Terézia

Husznapig 10,5, azután 10 fillér a szerződéses alapon termelt paradicsom ára

A mezőgazdasági érdekeltségű szervezetek a földművelésügyi miniszterium és a konzervgyárak képviselői között az idén júniusban paradicsomtermelés feltételeiről folytatott tárgyalások befejeződtek. Ezek eredményeképpen a szezon elején az első 20 napon belül szállított paradicsom kilogramját az előző év 8 fillérel szemben 10,5 fillérré, a későbbi szállításra kerülő paradicsom kilogramját pedig a tavalyi 7,5 fillérré

szemben 10 fillérért veszik át a gyárak. A termelői érdekeltségek az idén minimálisan 8000 vagon paradicsom termelésére kötnék szerződést. Valószínűnek látszik azonban, hogy — kedvező időjárás esetén — ennél a mennyiségnél több paradicsomra kötnék szerződést. Természetes, hogy a szerződéses alapon termelő gazdák a paradicsom esleleges kitermelésénél többet, mint a szabadhasznú, mint az elmulasztottak során.

A háziasszony szerepe a közellátásban

A konyhakerti vetemények minél szélesebbkörű természetének bevezetése után a m. kir. közellátási miniszter az egész országra kiterjedő főzési mozgalmat indított meg, amelynek célja az, hogy a magyar nép a rendelkezésre álló anyagokból jóízű, tápláló ételeket tudjon készíteni.

Először a leventefőzötököt köpezik ki, akik ismereteket továbbadják a leánylevente-oktatóknak, majd az ország leányleventéinek.

A nagyjelentőségű főzőtanfolyam mintakönyvjét Budapesti György Beneged Sándor közellátási miniszter avatta fel.

Ma minden közzállható földön termelünk kelet — mondotta megállatású beszédeben a miniszter — s ha termelünk, akkor az is fontos, hogy azt a termelést valamilyen módon elkészítsük, hogy ez legjobban ízlelnek mindenkinek, különösen pedig annak a dolgozó rétegnek, amelynek munkiján épült fel ez az ország. A ma szűk ezer esztendőre. Szászor annyit termelünk, tehát százor annyit kell majd főzni is s így az az apró esemény is, aki mindig a vitamint nem ismerete, egészségesebben fog fejlődni.

A miniszter nagy felkeszítéssel fogadott megvilágítva után Somos Elemér miniszteri osztálytanácsos

ismertette a kísérleti konyha rendelkezését és kidolgozása. A kísérleti konyha kidolgozása a készre-nyerő részére is a jelen állapotban viszonyok között alkalmas kiterjedő főzési módokat, tanulmányozzák azokat a befőzési, tartósítási és aszalási módokat, amelyekkel felhasználásával az első idényben a legzavartabb körülményben is elérhető majd azokat a zöldségeket és gyümölcsöket, amelyekre jelen elő nagy szükség van az országban. A szárított zöldségfélékkel a készített ételek ugyanolyan tápértékűek, mint ha friss anyagból készítették volna, fontos tehát, hogy azokat az ételeket, amelyekre a minden háztartás biztosítsa magának.

A kísérleti konyha megnyitására a leányleventék kedves, barátságos csoportja sárgulástól a kiterjedt rakott káposztáig, szarított burgonyából készített burgonyapörzsöt, szárított zöldségből készített omlett, tartósított paradicsomból készített kelet és tojásos spárga szerepelt az előadás s a bemutatott olajmagny szikró volt, hogy a megvilágítás megjelent vendégek kétszázharminczor kérték minden egyesfogásból.

Reméljük, hogy a leventéleányok közreműködésével a falusi asszonyok is elsajátíthatják rövidesen a főzési és az ételkészítés megfelelő módjait és az olyan ételek, kel tudják majd családjuk eltalálni, hogy a szervezett ellenállóképessége és munkabírása s ma, háborús gazdálkodás mellett se csökkenjen.

A tojás tarolása

Közellátásban a tojások igen fontos szerepet töltenek, mert tápértéke aránytalanul nagy.

Egy 60 grammos tojás tápértéke 150 gramm fehérrizst, 100 gramm tej vagy 40 gramm kóvér hús tápértékéhez felel meg, azonkívül többlet vitamint tartalmaz.

A tojás fogyasztására tehát igen fontos az emberi szervezetet megvédeni, és így az a legfontosabb, hogy tarolása minél tökéletesebben történjen. Leghosszabb ideig hűtőházakban őrizni meg a tojás frissességét, a magzatháztartásokban is arra kell tehát törekedni, hogy meleg hőmérsékleten ne tartjuk a tarolót tojást, mert a hő belső elváltozások okoz.

Mint ahogy a tojás megromlását legtöbb esetben kivülről bekeletről bomlasztó, erjesztő anyagok okozzák, amelyek a tojás likacsain keresztül jutnak be annak belsőjébe, a legjobban megórási

mód, ha valamilyen formában ezeket a likacsokat elzárjuk. A bakteriumok és penészgombák gyövtartásán céljából fűrészpapírral, székcsig, száraz homok, kornpa, fahamu, konyhasó kelet szelvény rakott a tiszta tojásokra. A tartósításuk az a módja azonban nem ajánlható, mert a tojás belső iz- és szaganyagokat vesz

Kezdődik a selymhernyók kiosztása

Az elmúlt héten országsejtes gyors felidésnek indult az eperték lombja és a közösi selymtenyésztési feltevézők megkeletelt a selymterület felidés. Az ország déli részén és az Alföld vidékén néhány napon belül már megkeletik a selymterület kiosztása. Az idény és lombidésrendi felidésvezető központi selymtenyésztési szempontjából mindenütt, ahol csak elegendő energia van, a likacsos nagy edényekben mutat a jó keresetlet igéző selymtenyésztés iránt. Ismeretes ugyanis, hogy

a kormány az I. osztályú selymterület, hogy a várnagyai és városi központi szövetkezetek kelet 4000 pengő jutalmat osztanak szét a legjobb eredmény felidésű felidés között. A 100-75-50-25 pengő selymterület jutalmat jelentősen emelik a tenyészők keresetét. A közösi munkában országsejtes megkeletik selymtenyésztés megkeletik a közösi munkában a közösi munkásoknak, akiknek a közösi munkások közzétett hátréknak megmondják. Az országos selymtenyésztési feltevézők gyarmati szomatol a selymterület felidés és megfelelő mennyiségű petét adott ki a közösi munkások kikeltes és kiosztás céljából.

Az elmúlt héten országsejtes gyors felidésnek indult az eperték lombja és a közösi selymtenyésztési feltevézők megkeletelt a selymterület felidés. Az ország déli részén és az Alföld vidékén néhány napon belül már megkeletik a selymterület kiosztása. Az idény és lombidésrendi felidésvezető központi selymtenyésztési szempontjából mindenütt, ahol csak elegendő energia van, a likacsos nagy edényekben mutat a jó keresetlet igéző selymtenyésztés iránt. Ismeretes ugyanis, hogy

Zelenski „MÁTYS”-zuzó

LEGMODERNEBB EGYETEMES ÖRLŐ, SZÁRTÉPŐ, ÉS SILÓTLÓTÓ GÉPEK
Üzemkészen eszerelhető szitákkal és metszőkészekkel. Alacsony fordulatszám.

EGYEB GYÁRMŰYAINK:
Teherautópótkocsik, kombináltkerekű „Zelenski” vas- , lakókocsik, öntözökocsik, golyós-esap-ággyártó gépek, kerekű, tengelyek, hegesztett szerkezetek, tüzeléskészülékek, fogótművelő felszerelések

Gróf Zelenski Róbert Gépgyár Kft.
Pécsentérszék, Mátészalka-18. Telefon: 147-212, 347-369

Kitüntetett mezőgazdasági eszed. A földművelésügyi miniszter Andrusko Andras béli gazdasági eszedet nagyvenetűi hűségese és odandó szolgálataért elismerő oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki.

FELSZABADÍTOTTAK A BURGONYAFORGALMAT. Május 5-én miniszteri rendelet jelent meg, amely a burgonya forgalmának szabályozásáról az elmúlt év érvényes kiadott rendelet alkalmazását felhagyja. E rendelkezés értelmében május 14-től kezdődően a burgonya az ország egész területén ismét szabadon szállítható.

Gazdánikóknál beszerzés. A Dobányjövendéki Központ igazgatóság hozzájárult ahhoz, hogy a gyümölcstermelők a hegyközségek útján is beszerzhessék a gazdánikói szükségleteiket. A községi előjárásról általánosan elrendelt "megjegyzéseket" a hegyközségeknek kell benyújtani, amelyek a beszerzési arhoz csak a ténylegesen felmerült költségeket számíthatják fel.

Húszerez fős gazdasági kerékbarányi osztanak ki kedvezményes áron. A kisgazdák tulajdonában lévő fűszeggyapjas juhállomány minőség javítása, gyapjútermelésünk fokozása és a juhtenyésztés széleskörű felkarolása érdekében a földművelésügyi miniszter kedvezményes feltételek mellett a folyó évben mintegy 20.000 darab fűszeggyapjas választott kerékbarányi kiosztást határozta el. A választott jomjúságú kerékbarányokat mintegy 40 százalékos árkedvezményvel az állattenyésztési mintaközségekben megszervezett kisgazdák kaphatják meg. Egy-egy mintaközségben legalább 100 jétké osztanak ki. Azok, akiknek eladó fűszeggyapjas keréjük van, továbbá, akik az akció keretében vásárolni akarnak, ezen szándékukat a vármegyei gazdasági felügyelőségnek jelentek be.

HALADEKTALANUL KELL KELLŐSÍTANI A SZŐLŐSZEDÉSEK KISZÁRULKÁIT ÉS RÉSZLEGI ÜTÁLYVNYÓKÁT. A földművelésügyi miniszter felhívja a hegyközségi tanácsok, hegyközségek és a részleki utályványok vezetőit, hogy megvizsgálják helyi hatóságok felügyelőségét arra, hogy a miniszterium által szótisztára megküldött részleki és részszop utályványok állományban vissza nem térülők és azokat a szőlőszedőknek haladektalanul ki kell szolgáltatni. A gazdák az utályvány alapján a részleki és részszop felosztásáról szövetkezhetnek, vagy kereskedőknél vásárolhatják meg.

A közhírítéletű újjászervezését javasolja a miskolci Gazdákamara. Gyakori gazdapanasz, hogy a tanyakon, pusztákon lakó, jobbra kis agrárüzemlencsének nem szerethetnek mindig tudomást a legszükségesebb közéleti és egyéb rendelkezésekről sem, valamint a legkülönbözőbb gazdasági, pénzügyi, közbiztonsági rendelkezéseket nem közik velük és így ezekről megkétszerezve, vagy sehogyan értesülnek. Mivel ennek oka, hogy a községi előjárások a többször úttól történő közpénztételek csak a községekben szövetkeztek el, a miskolci Gazdákamara most javaslatot terjesztett elő a közhírítéletű végző községek fizetésének rendezésére, a tanyak megfelelő tájékozottságára és más lehetőség hiányában a közérdekű hirdetések írásban történő közzétételére.

JUNIUS 3-IG LEHET JELENTKEZNI A BURGONYA-ARKIEGYESZTÉSÉRE. Az 1941 október 12-e óta tetsébert 6 között a Belföldi Burgonyá-

kereskedelmi Egyesülés, valamint a Magyar Burgonyakiválti Egyesülés tagjainak adott burgonyatelekek után járó árkiegészítést, akik még eddig nem kaptak meg, azonnal benyújthatnak annak felvétele céljából szervezeti egyesületes ama tagjainál, akiknek a burgonyát átadták. A jelentkezés végző határideje június 5. A megállapított igényjogosultság alapján az árkiegészítés-kifizetés a feladati állomás szintjén illetékes Mezőgazdasági Termékek Egyesüli Szövetkezete kiadására történik, vagy bizonyosánál történik. A részletek vonatkozásában minden érdeklő közéleti felvilágosítást arról az egyesületi tagtól kap, akinek a burgonyát átadta.

Két kiló liszt eladása — egy kiló rizs vásárlására jogosítja a vámörlesre jogosult gazdákat

A közléletügyi miniszter a nyári idényre nagyobbn mennyiségű rizs forgalombahozatalát engedélyezte. A kiutalt rizsmennyiség mind a fővárosban, mind pedig a vidéken a lisztárutisra kijelölt kiskereskedőknél finomlisztjegy-szelvény ellenében szerzhető be.

A zabonapló vámörlesre jogosultak — tehát azok, akik nem rendelkeznek lisztjegyvel — egy jublatkártyát kaphatnak, mely a lisztjegy-letételekből két kilogram lisztet a köz-

ségi előjárásig által kijelölt kereskedőnek hatósági áron beszállítatnak. A gazdák a kereskedőnél a lisztet fizetik meg, a lisztet a beszállított liszt felmérésének megfelelő rizs vásárlására a községi előjárásról kérhetik a községi előjárásról. Ez az utályvány 30 napig érvényes és abban az esetben váltható be, ahol kiállították.

Ajánlatos, hogy a fogvasztóközösség a töltött paprika, stb. készítéséhez, valamint a sertésvágás feléire szükséges rizsmennyisért már most szerezzék be.

HIREK

A fővárosi hódló táviratot intézett a jubiláló pápához. *Holnapi* (Vladar, Budapest) főpüspökének XVII. Pius pápa 25 éves püspöki jubileuma alkalmából hódló táviratban fejezte ki a fővárosi törvényhatóság bizottságának szerencsés kívánságait. Az időközli táviratra Maglione bíboros-államtitkár melegehang táviratban válaszolt a főpolgármesternek.

Nyegen hold földet hagyományozott a szeghalmi reformatus gimnáziumnak egy kisgazdabazáspar. *Szigeti* István és felesége, *egyszerű szeghalmi gazdabazáspar, a szeghalmi reformatus gimnázium, amely maga is tulajdonosa a híres gazdabazásparnak, a fűnk emlékeire újabb egy alapítványt létesített. Ajánlkozása szerződéssel maris átadta nyegen katasztrális hold földet a reformatus egyháznak, azzal a céllal, hogy ebből mezőgazdasági középiskolát tagnozott létesítsenek. A Szigeti-bazáspar az alapítólevél szerint további százszáz hold földet és egy beltelkes házát ad, mihelyt az új iskolatagazat tényleges működését megkezdli.*

Tízzer Hitler-fíral látnak vendégl Erdélyben és a Beszékben. Megírta a Vasárnapi, hogy Nemzetvesséves területéről tízzer Hitler-fíral érkezik feléves tartózkodásra Magyarországra. A kérésre a Szigeti-bazáspar, kérte az emléket Erdélyben és Beszékben, nemetül tudó családoknál helyezik ki.

Korlatozták a vasúti kedvezményeket. A szeghalmi téli maris vendéglás arisztokrácia fokozott igénybe veszi a MÁV mozdonyait és ezért a személyszállító vonatok vonatására csak kisebb telestítmény mozdonyok által rendelkezőre. A MÁV, hogy az amúgy is csökkentett vonatárakhoz számára további passzúsra elkerülhetetlen legyen, május 19-től, előrelátó módon, a vasúti dírtól több meneti kedvezményt hatályon kívül helyeztet, amennyiben az az intézkedés nem jár a kívánt eredményekkel és a közvélemény ellenében a felesleges utazóktól, a MÁV kénytelen lesz újabb csökkenteni a forgalmat vagy esetleg az utazást külön engedélyezni kötni.

Megkeresztelt XII. Pius pápa első keresztjét. Megírta a Vasárnapi, hogy *József* Ferenc főherceg és *Anna* főhercegné, szony nyolcadik gyermekét keresztapján XII. Pius pápát kérték fel, aki a tiszteget elfogadta. Május 18-án keresztelte meg az újszülöttet *Matyás* István kaszkos megnevezéssel. Beszélgetett a keresztelőn Angoló Rotta pápai nuncius képviselője.

Rendelt a népiszkolai beadványok illetékmentességéről. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a népiszkolai beadványok illetékmentességéről. A rendelet értelmében az iskolázás kötelezettség alá eső gyermeknek vagy gondviselőjének népiszkolai tanulmányi igényben vagy az iskolázás kötelezettségéből folyólag az iskolai hatóságokhoz benyújtott beadványait ideértve a jogorvoslati beadványokat is — illetékmentesek.

A Hanga 1200 pengő pályázatot írt ki a paprikakereskedés felosztására kenesaliban. *Wörner* Frigyes úr, a Hanga vállalat elnök vezérigazgatója 1200 pengő pályázatot bízott ki a paprikakereskedés felosztására. A pályázatokat június 15-ig kell benyújtani a magyar fűszerpaprikát értékesítő központi szövetkezethez (Budapest, IX., Közpark-utca 34.), ahol a pályázatra vonatkozó részletes feltételek is megtekinthetők.

Egységese piperzappan. A közléletügyi miniszter rendeletet adott ki, amellyel megállapította az egységese piperzappan legmagasabb árát, viszonteladói és fogvasztói áráit. A 10 dekás gyártási súlyú, selyempaprika oszmagotl egységese piperzappan legmagasabb fogvasztói ára az egész ország területén darabonként illatosított minőségben 74 filler, illatosítatlan minőségben 70 filler.

Budapestben bevezetik a tej-jegy-rendszert. A közléletügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében május 26-tól kezdődően Budapestben bevezetik a tejjegyet. A tejjegyek egy liter csecsemők és kiskisgyermek 3 éves korukig egy liter, a gyermekek 14 éves korukig, valamint a terhes és szoptató anyák, betegek és agrok feltételek között kaphatók naponta. A kávéházakban, éttermekben és cukrászdákban megtiltották a tej és tejtermékek forgalombahozatalt.

MINDEN HANGSZERT
legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolható a hírneves

Reményi Mihály
hangszerlelté. Budapest, VI/13. Király-utca 58-60. Képe st. m. a. g. m. e. n. t. a. arjegykövet.

Nem politizálhatnak a leventék

A hivatalos lap kormányrendelet között a leventeköteles ifjú politikai tevékenységnek megtiltásáról. A rendelet szerint leventeköteles ifjú politikai pártba vagy bármely más megjelölésű politikai szervezetbe nem léphet be, ilyenek tagja nem maradhat. Politikai pártnak vagy bármely más politikai szervezetnek működésében részt nem vehet, gyűléseken, vagy összejöveteleken nem jelenhet meg, annak jelenlétében nem viselhet és ilyen pártot nyagilag semmiféle módon nem támogathat.

Hatvanéves a Gazdatisztek Országos Egyesülete. A Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete május 16-án ünnepelt a DMÉ nagyteremben innepi díszközgyűléssel az egyesület alakulásának 60. évfordulóját alkalmából. *Vay* Miklós házi elnök megvívta beszédét *Bátory* György elnök, földművelésügyi államtitkár tolmácsolata *Bánffy* Daniel báró üdvözléte, majd *Faber* György igazgató javaslatára a gazdatisztek intézményalapítását határozta el a közgyűlés.

A gépkocsikat nem szabad kirándulásokra igénybe venni. Illetékes helyről orélyes felhívást intéztek a gépkocsitulajdonosokhoz, akiknek figyelmet felhívják arra, hogy a hatóságok általódon ellenőrzés a gépkocsiforgalmat, az azoknak az engedélyt bevonják, akik kocsijukat nem csak arra a célra használják, amelyre engedélyt nyertek. Autót ma kirándulásra vagy magánforgalomra utazásra használni nem szabad.

MAJUS 30-IG KELL ÁTCSERÉLNI AZ 50, 20 ÉS 10 FILLERES MIKÉLÉRMÉKEKET. Az állami és egyéb közpénztárak, tehát a postahivatalok is, az 50, 20 és 10 filleres nikkel érmeiket csak 1942. évi május 30. napjáig fogadják ki fizetésül. A Magyar Nemzeti Bank intézete pedig ezeket az érmeiket az 1942. évi június 30. napjáig cserélti át acélermékre. Ismételt felhívjuk a termelési és forgalmazási postahivatalok, a szövetkezők, az érmeiket az 1942. évi május 30. napjáig nemcsak fizetésül fogadják el, hanem acélermékre is át cserélik.

Milyen pótszerkeket lehet lekötödni a reggélizhényre? Erre a kérdésre ad közléletügyi miniszter a Nemzeti és Keresztet legújabb sajtó. Cikküket közöl meg a kaszárbarakfiak pusztalórá, a hangya és lotóti utasról, a házi zöldségtervezet kiadását terüdről, a termelési és forgalmazási postahivatalok, a szövetkezők, az érmeiket az 1942. évi május 30. napjáig nemcsak fizetésül fogadják el, hanem acélermékre is át cserélik.

